

Gemeenschappelijk Buitenlands en Veiligheidsbeleid

PARLEMENTAIRE FRACTIE
VAN DE PARTIJ VAN DE EUROPESE
SOCIAALDEMOCRATEN

Wat doet de Europese Unie op dit gebied?

Het Verdrag noemt vijf basisdoelstellingen voor het GBVB (Gemeenschappelijk Buitenlands en Veiligheidsbeleid):

- Bescherming van de gemeenschappelijke waarden, de fundamentele belangen, de onafhankelijkheid en de integriteit van de Unie, conform de beginselen van het Handvest van de Verenigde Naties.
- Versterking van de veiligheid van de Unie.
- Handhaving van de vrede en versterking van de internationale veiligheid.
- Bevordering van de internationale samenwerking.
- Ontwikkeling en versterking van de democratie en de rechtstaat, alsmede eerbiediging van de mensenrechten en fundamentele vrijheden.

Wat zijn de bevoegdheden van het Europees Parlement op dit gebied?

Artikel 21 verleent het Europees Parlement (EP) een raadplegende rol met betrekking tot alle voornaamste aspecten van het GBVB. Bovendien oefent het EP, dankzij zijn bevoegdheid inzake de begroting van de Europese Unie, tevens aanzienlijke invloed uit op de implementatie en vaststelling van prioriteiten voor het GBVB. Wanneer de onderhandelingen voor een internationaal akkoord afgerond zijn, maar voordat het getekend wordt, moet het ontwerp-akkoord aan het EP voorgelegd worden, dat zijn instemmingsprocedure gebruikt voor alle verdragen getekend door de EU.

Hoe luidt het standpunt van de Socialistische Fractie op dit gebied?

De PES-Fractie (Partij van de Europese Sociaaldemocraten) streeft naar een almaar sterker GBVB en EVDB (Europees Veiligheids- en Defensiebeleid), twee beleidsgebieden die de Europese Unie (EU) in de gelegenheid zouden stellen met één stem te spreken en meer gewicht in de schaal te leggen bij internationale aangelegenheden. De aanloop tot de oorlog in Irak en de hieruit voortvloeiende GBVB-crisis illustreren de uitdagingen waarmee de EU de komende jaren te maken zal krijgen.

Hoe ziet de Socialistische Fractie de toekomst?

In maart 2001 nam de PES-Fractie een uitgebreid standpunt over 'het Gemeenschappelijk Buitenlands Veiligheidsbeleid van de Europese Unie' in in haar document getiteld 'Nieuwe dimensies van veiligheid'. Hierin stelde zij dat de initiatieven van de EU op dit gebied gebaseerd dienen te zijn op een breed concept van veiligheid. Wat dit betreft gelooft de PES dat veiligheid een gemeenschappelijke doelstelling moet zijn,

gebaseerd moet zijn op samenwerking, op de lange termijn duurzaam in staat moet zijn de diepe oorzaken van onveiligheid te verlichten (die vaak verder reiken dan de traditionele militaire dimensie) en democratisch moet zijn, omdat democratie, respect voor mensenrechten en de rechtstaat de beste garanties vormen voor veiligheid.

De EU houdt zich ook bezig met crisisbeheer in burgersituaties en is actief op gebieden als: beleidsvoering, bevordering van de rechtstaat, versterking van burgerregeringen en bescherming van de burgers. Zo voerde de Europese Unie op 1 januari 2003 haar eerste operatie in het veld uit door de NAVO-strijdkrachten in Bosnië-Herzegovina te vervangen door een EU-politiemacht. Op 1 maart 2003 nam de EU de militaire operatie van de NAVO genaamd 'Allied Harmony' in de voormalige Joegoslavische Republiek Macedonië (FYROM) over nadat de NAVO en de EU het eens waren geworden over het gebruik van NAVO-middelen en -vermogens voor militaire operaties in het kader van het EVDB. De PES-Fractie legt zich volledig toe op het verzekeren van een parlementaire dimensie voor het GBVB en het EVDB. De Fractie gelooft dat transparantie en democratische verantwoordingsplicht een must is, essentieel om dit beleid voldoende middelen te verschaffen, met name op het gebied van vervoer en inlichtingen.

Concrete voorbeelden van PES-successen op dit gebied ...

- Het huidige **uitbreidingsproces** van de EU is een uitstekend voorbeeld van de actieve betrokkenheid en inspanningen van de PES-Fractie om het EU-landschap vorm te geven.
- De PES-Fractie werkte actief aan de vorming van het **Stabiliteitspact** voor de Balkan en de Stabilisatie- en Samenwerkingsovereenkomsten met de **Balkanlanden** om de stabiliteit en de EU-waarden in de regio te bevorderen. Als gevolg van de succesvolle implementatie van deze overeenkomsten vroeg Kroatië onlangs als eerste Balkanland het EU-lidmaatschap aan.
- De PES-Fractie is uitgebreid betrokken bij de versterking van de betrekkingen van de EU met de **Middellandse-Zeelanden**, door het proces van Barcelona te bevorderen en zo de mensen uit de regio dichter bij elkaar te brengen en hun sociale, politieke en economische verschillen te verminderen.
- De PES-Fractie is sterk betrokken bij het huidige werk van de EU aan een nieuwe strategie voor een **Breder Europa**. Bij dit initiatief zullen alle buurlanden van de uitgebreide EU (Oost-Europa en Middellandse- Zeegebied) worden betrokken, teneinde nieuwe economische, sociale en politieke scheidingen te vermijden.
- De PES-Fractie speelt een actieve rol bij de **bevordering van mensenrechten** in de wereld. Dit is te zien aan de vele op initiatief van de PES-Fractie aangenomen resoluties, maar ook aan haar inspanningen om de nodige gelden in de begroting van de EU te bewaren voor de bevordering van mensenrechten.
- De PES-Fractie werkt al jaren actief aan de vormgeving van het **Europees Veiligheids- en Defensiebeleid**. Dankzij deze inzet is de EU nu actief bezig de opdracht van Petersberg te implementeren en de vereiste middelen bijeen te brengen voor een succesvol EVDB; onze inspanningen op de Balkan zijn hiervan een concreet voorbeeld.

Contactadressen

Parlementaire Fractie van de Partij van de Europese Sociaaldemocraten,
Europees Parlement, Wiertzstraat, 1047 Brussel.
Tel.: +32 2 284 21 11 (Brussel) +33 3 88 17 40 01 (Straatsburg)

<http://www.socialistgroup.org>

